

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/57/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713218376
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8713218376.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, 851 02 Bratislava, Pajštúnska 5, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária, IČO: 36 613 843, Bratislava 851 02, Pajštúnska 5, proti žalovaným: 1. M. M., S.. XX.X.XXXX, M. XXX XX Q.-X., N. Š. XXXX/XX a 2. X. M., S.. XX.X.XXXX, M. XXX XX Q.-X., N. Š. XXXX/XX, zastúpení JUDr. Monika Marjanovič, advokátska kancelária, IČO: 35 561 734, 040 01 Košice, Urbánkova 1562/6, v konaní o zaplatenie 9.625,23 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 11C/162/2014-187 zo dňa 21.3.2017, jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok v celom rozsahu r u š í a vo vzťahu k žalovanej v 1. rade v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) žalobu zamietol a zároveň vyslovil, že žalovaní v 1. a 2. rade majú právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia okresný súd uviedol nasledovné:
„Žalobca podal dňa 23.12.2013 žalobu o zaplatenie istiny 9.625,23 eur s príslušenstvom. Svoj návrh odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.12.2012 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava, IČO: 00151653 a žalobcom postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovaným.

Podľa zmluvy postupca poskytol žalovaným úver vo výške 8.298,48 eur, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 118,83 eur vždy k 20. dňu v mesiaci. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje splátky úveru splatné od 20.1.2011 do 20.9.2017 v počte 81 a celkovej výške 9.625,23 eur. Splátky pôvodne splatné od 20.2.2013 do 20.9.2017, sa stali splatnými v roku 2013, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť.

Právny zástupca žalobcu, čo sa týka aktívnej legitímácie, tak poukazuje na odôvodnenie Krajského súdu Prešove č. k. 11Co/11/2015, kde Krajský súd dospel k záveru, že žalobca je vecne aktívne legitimovaný, napriek tomu, že banka nevyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, bolo možné takúto pohľadávku postúpiť a zmluva o postúpení je platná v zmysle Občianskeho zákonníka. Spoločne s pohľadávkou prešli na postupníka aj práva s ním spojené.

Právna zástupkyňa žalovaných žiadala žalobu zamietnuť z nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu z dôvodu, že žalobca nebol oprávnený vyhlasovať mimoriadnu splatnosť úveru a v čase postúpenia zmluvy pohľadávok nebol splatný celý úver, tento mal trvať až do 20.9.2017, pričom k uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávok došlo 13.12.2012. Zmluvu o postúpení pohľadávok

považuje za neplatný právny úkon v zmysle § 39 občianskeho zákonníka žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže ani vo vlastnej réžii spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je úkonom, ktorý možno podriaďiť pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu žiada žalobu zamietnuť.“

Z ust. § 92 ods. 8 Zák. č. 483/2001 Z. z. podľa súdu prvej inštancie vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Vzhľadom na tieto závery súd zaujal stanovisko, že zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 13.12.2012 je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a neplatná je preto aj následná zmluva.

V prejednávanej veci žalovaní s postúpením pohľadávky nesúhlasili, nebolo súdu prvej inštancie preukázané. Predmetný splátkový úver vo výške 250.000,- Sk (8.298,47 eur) poskytla žalovaným Slovenská sporiteľňa, a.s. na základe zmluvy zo dňa 9.10.2007. V zmysle tejto zmluvy mala konečná splatnosť úveru nastať dňa 20.9.2017. Z čl. 76 bod 7.6.1 všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s., v prípade porušenia zmluvnej povinnosti zo strany dlžníka bola Slovenská sporiteľňa, a.s. oprávnená, okrem iného, vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru alebo zmluvu o úvere vypovedať, príp. od nej odstúpiť. Táto nevyužila ani jedno z možností a pohľadávku postúpila EOS KSI Slovensko s.r.o. bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. bez toho, aby zmluvný vzťah zanikol výpoveďou zmluvy o úvere alebo odstúpením od nej. Táto skutočnosť je zrejma z toho, že až žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, a to listom zo dňa 6.2.2013 čl. 22 spisu. Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou zmluvy o úvere, resp. odstúpením od nej, nie je možné urobiť záver o tom, žeby úver s úrokmi z neho vo výške 11,35 % ročne bol splatný.

Z ust. § 92 ods. 8 Zák. č. 483/2001 Z. z. podľa okresného súdu vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „v ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu aj osobe, ktorá nie je bankou“. Pokiaľ teda Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila zmluvou zo dňa 13.12.2012 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu EOS KSI Slovensko, s.r.o. postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 Zák. č. 483/2001 Z. z.. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver nedošlo podľa súdu prvej inštancie k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, Slovenská sporiteľňa, a.s. nebola oprávnená postúpiť pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu.

Žalobcovi preto podľa okresného súdu v spore chýba aktívna vecná legitímácia. Žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je úkonom, ktorý možno podriaďiť pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na to žalobca nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru. Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu Prešov č. k. 4Co/145/2014 zo dňa 11.3.2015 a rozsudok Krajského súdu Bratislava č. k. 6Co/58/2016 zo dňa 21.3.2016“.

3. Následne súd prvej inštancie aplikujúc ustanovenia § 52 ods. 1, 3, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, 2, § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 2 a § 39, všetko Občianskeho zákonníka, uviedol, že v konaní bolo preukázané, že mimoriadnu splatnosť predmetného úveru nevyhlásil pôvodný veriteľ - Slovenská sporiteľňa, a.s.. Žalobca nie je podľa súdu prvej inštancie subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať. Žalobca nebol podľa okresného súdu oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, a navyiac podľa všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s. ak tak urobil, tento úkon nemohol vyvolať žiadne následky, teda nemohol spôsobiť splatnosť predmetného úveru. Aj keby bola zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 13.12.2012 platným právnym úkonom, predmetný úver sa nestal splatným, a preto súd žalobu zamietol v celom rozsahu aj na základe vyššie uvedených dôvodov.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 Civilného sporového poriadku.

5. Proti tomuto rozsudku ako celku, podal žalobca včas odvolanie, v ktorom poukázal, že v konaní predložil relevantné oznámenie postupcu žalovaným o postúpení pohľadávky, ktoré bez ďalšieho, podľa žalobcu, zakladajú aktívnu legitímáciu postupníka (žalobcu) na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z týchto oznámení vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a

platnosť zmluvy o postúpení. Dlžník (v súdenom prípade žalovaný) sa v takomto prípade podľa žalobu nemôže úspešne dovolávať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ani jeho prípadnej neexistencie.

6. Citujúc rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci 4Obo 290/2001, uznesenie Krajského súdu v Žiline vo veci sp. zn. 5Co/248/2016, uznesenie Krajského súdu v Košiciach vo veci sp. zn. 1Co/387/2015, uznesenie Krajského súdu v Žiline vo veci 8Co/564/2015 a uznesenie Krajského súdu v Nitre vo veci sp. zn. 9Co/133/2013, je podľa žalobcu možné právne uzavrieť, že súd pochybil a vec nesprávne právne posúdil, ak napriek predloženým oznámeniam o postúpení pohľadávky, skúmal platnosť zmluvy o postúpení.

7. Žalobca v súvislosti s platným postúpením pohľadávky taktiež poukázal na bod 18.14 všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorého „klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky“, ako aj na časť ustanovenia § 89 ods. 1 Zákona o bankách, podľa ktorého banka alebo pobočka zahraničnej banky, si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylené od zákona, alebo osobitného predpisu, ak to zákon, ani osobitný predpis výslovne nezakazuje, alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemôžu odchyliť. Nakoľko citované ustanovenie podľa žalobcu pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchylené od ustanovení Zákona o bankách, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách nevyklučuje odchylenú úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchylené od predmetného zákona, a to v bode 18.14 všeobecných obchodných podmienok.

8. Žalobca ohľadom súhlasu s postúpením pohľadávky poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove vo veciach sp. zn. 10Co/76/2016, sp. zn. 9Co/146/2015, sp. zn. 11Co/206/2015 a sp. zn. 11Co/11/2015.

9. Žalobca považoval za nesporné, že peňažný záväzok (dlh) žalovaných v 1. a 2. rade vznikol už splnením záväzku postupcu, t. j. peňažný záväzok žalovaných v 1. a 2. rade vznikol už poskytnutím dohodnutej sumy peňažných prostriedkov v prospech žalovaných v 1. a 2. rade. Dohoda zmluvných strán o vrátení poskytnutých peňažných prostriedkov s úrokmi v pravidelných mesačných splátkach, nemá podľa žalobcu žiaden vplyv na výšku alebo existenciu záväzku dlžníka, týka sa výlučne spôsobu zaplataenia jeho záväzku a závisí výlučne od vôle veriteľa. Žalobca na základe uvedeného považoval za absurdné, ak súd pod pojmom „pohľadávka zodpovedajúca nesplácanému dlhu“, rozumie v prípade vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov zo zmluvy o úvere v splátkach len tie mesačné splátky úveru, ktoré sa už stali splatnými. Pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku (dlhu) zo zmluvy o úvere podľa názoru žalobcu, predstavuje zostatok dlhu žalovaných v 1. a 2. rade, ktorý vznikol poskytnutím peňažných prostriedkov v prospech žalovaných, t. j. takúto pohľadávku tvoria nielen nezaplatené a splatné pohľadávky úveru, ale aj nezaplatené a doposiaľ nesplatené splátky úveru. V nadväznosti na uvedené žalobca zastáva názor, že vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru postupcom nie je podmienok pre platné postúpenie pohľadávky. Pre úplnosť žalobca ďalej uviedol, že ani zo samotného znenia ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka, alebo jej časť, ktorá je už splatná. Z gramatického výkladu nielen prvej, ale aj druhej vety tohto ustanovenia je zrejmé, že zákonodarca rozlišuje dva pojmy - pojem peňažný záväzok ako celok a pojem časť peňažného záväzku. Toto ustanovenie nadväzuje na predchádzajúcu, teda prvú vetu ustanovenia. Jej zmyslom je vyjadrenie podmienky, že pokiaľ dlžník nahradil banke tú časť záväzku, s plnením ktorej bol v omeškaní, a to v čase pred postúpením pohľadávky, právo banke postúpiť celú pohľadávku, najmä jej nezaplatený zostatok, zaniká. Predmetné ustanovenie je teda podľa žalobcu potrebné vykladať tak, že pokiaľ je dlžník v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, môže banka postúpiť pohľadávku zodpovedajúcu celej výške peňažného záväzku, nielen časť, s ktorou je dlžník v omeškaní. Pokiaľ by predmetné ustanovenie malo na mysli postúpenie len časti peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní, bolo by to v predmetnom ustanovení výslovne uvedené. Uvedený názor je podľa žalobcu zrejмый aj zo samotného logického znenia daného ustanovenia, inak by nebolo formulované v tom zmysle, že ak je dlžník v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, ale bolo by formulované v tom zmysle, že časť peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní, môže byť predmetom postúpenia. Žalobca v tejto súvislosti poukázal aj na to, že ak by zákonodarca v predmetnom ustanovení mienil upraviť oprávnenie banky postúpiť na inú osobu len peňažný záväzok, ktorý je už splatný, potom by druhá veta ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, bola v praxi neaplikovateľná a nadbytočná, nakoľko v prípade, ak by dlžník pred postúpením pohľadávky uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane príslušenstva, tak

by už banka nemala čo postupovať (nakoľko predmet postúpenia bol dlžníkom uhradený ešte pred postúpením), a teda banka by ani nemala také právo uplatňovať. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veciach sp. zn. 16Co/73/2016 a sp. zn. 15Co/511/2015, ako aj na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/228/2016 a vo veci sp. zn. 7Co/540/2015.

10. Zmluvné strany si v zmluve o splátkovom úvere, podľa žalobcu, dojednali plnenie v splátkach s presným stanovením termínov splatnosti jednotlivých splátok. Žalovaní sa dostali do omeškania, uvedené termíny neplnili a postupcovi tým podľa žalobcu, vzniklo právo pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Postupca toto svoje oprávnenie nevyužil a mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil až žalobca, a to podaním zo dňa 6.2.2013. Citujúc ustanovenia § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, článok V bod 1 Zmluvy o postúpení pohľadávok a bod 7.6.1 Všeobecných obchodných podmienok, mal žalobca za to, že postúpením pohľadávky sa sám stal veriteľom tejto pohľadávky, pričom základným právom veriteľa je v zmysle § 488 Občianskeho zákonníka, právo na plnenie od dlžníka záväzkového vzťahu. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje právo veriteľa požadovať splatenie svojej pohľadávky. Na základe uvedeného považoval žalobca za nesporné, že spolu s postúpenou pohľadávkou na neho prešli všetky práva s touto pohľadávkou spojené, teda aj právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Na podporu tohto svojho záveru žalobca citoval z rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave vo veci sp. zn.8Co/163/2015 a Krajského súdu v Trenčíne vo veci sp. zn. 19Co/34/2012.

11. Žalobca teda zastával názor, že aktívnu legitímáciu v konaní preukázal v oznámení postupcov postúpením pohľadávky. Pre úplnosť však v súvislosti s platnosťou postúpenia pohľadávky a ustanovenia § 92 ods. 8 zastáva žalobca názor, že toto ustanovenie nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Zo systematického zaradenia tohto ustanovenia je podľa žalobcu zrejmé, že účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva, a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Rovnako zákonodarca v ustanovení § 4 ods. 6 zákona číslo 258/2001 Z. z. podľa žalobcu jednoznačne definoval, že veriteľ môže postúpiť pohľadávkou, len ak to pripúšťa osobitný predpis. V poznámke pod čiarou zákonodarca tento osobitný právny predpis zároveň definoval s odkazom na ustanovenie § 524 Občianskeho zákonníka. Ak teda zákonodarca podľa žalobcu mienil ustanovením § 92 ods. 8 Zákona o bankách upraviť podmienky, ktorých splnenie je potrebné na platné postúpenie pohľadávky veriteľa, tak by to podľa žalobcu zároveň premietol do poznámky pod čiarou k ustanoveniu § 4 ods. 6 Zákona o spotrebiteľských úveroch, a to jednoznačne odkazom na ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Zákonodarca však pri postupovaní pohľadávok neodkazuje na ustanovenie § 90 ods. 8 Zákona o bankách, ale na ustanovenie § 524 Občianskeho zákonníka. Aj z uvedeného podľa žalobcu vyplýva, že ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách upravuje podmienky, ktorých splnenie je potrebné na prelomenie bankového tajomstva, pričom ho nemožno spájať s platnosťou postúpenia pohľadávok. Žalobca zastáva názor, že aj prípadné porušenie povinností vyplývajúce z ustanovení § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nemožno spojiť s občianskoprávnym následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, keďže norma obsiahnutá v § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nezakladá občianskoprávnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, v tomto prípade žalovaným, ale administratívnu zodpovednosť postihnutelnú Národnou bankou Slovenska podľa § 51 ods. 1 Zákona o bankách. Žalobca zastával názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok, spolu s príslušným úrokom z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúcej po splatnosti každej splátky, až do zaplatenia. Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitímácie žalobcu, predmetnú skutočnosť žalobca podľa svojho názoru, preukázal predložením oznámenia o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok, spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok.

12. Na základe vyššie uvedeného žalobca v rámci svojho odvolacieho petitu navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že vyhovie žalobe, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

13. Žalovaní vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu, citujúc z rozsudku Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 2Cdo/205/2009, ako aj ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách mali za to, že podľa vyššie citovaného ustanovenia, môže byť bankou pohľadávkou postúpená, ak je splatná, a to po predchádzajúcej písomnej výzve a kumulatívne, ak je splnené omeškание dlžníka so splnením

postúpenej pohľadávky nepretržite dlhšie, ako 90 kalendárnych dní. Uvedené predpoklady sú podľa žalovaných, základným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banke. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co/119/2013, 19Co/74/2015, 4Co/145/2004). Ak zákonné predpoklady nie sú splnené, ide o právny úkon postúpenia kontro lege a z toho dôvodu je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

14. Zo znenia citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách podľa žalovaných vyplýva, že prvá obligatórna podmienka pre platnú cesiu bankovej pohľadávky, je písomná výzva banky, ktorá má byť klientovi banky doručená, a napriek tejto písomnej výzve je klient banky v kvalifikovanom omeškaní (nepretržite dlhšie, ako 90 kalendárnych dní). Až po preukázaní, že klientovi banky bola takáto výzva zo strany banky doručená, prichádza podľa žalovaných do úvahy postúpenie bankovej pohľadávky, zodpovedajúcej omeškanému záväzku inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Písomná výzva, ktorá spĺňa vymedzené kritériá, je základným prvým predpokladom pre césiu bankovej pohľadávky, alebo jej časti na inú osobu. Žalobca však takýto dôkaz podľa žalovaných v konaní nepredložil, preto je možné uzavrieť, že žalobca nepreukázal už prvú obligatórnú podmienku uvedenú v § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Po splnení tejto podmienky môže banka pristúpiť k postúpeniu „spôsobilej pohľadávky“, teda pohľadávky, s ktorou je dlžník v omeškaní. Z ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách totiž podľa žalovanej vyplýva, že ak je klient banky napriek jej písomnej výzve v kvalifikovanom omeškaní voči banke, môže banka svoju pohľadávku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe. V rozpore s vyššie uvedeným žalobca vo svojom odvolaní namieta, že pri kvalifikovanom omeškaní klienta banky s časťou svojho peňažného záväzku, má banka oprávnenie postúpiť inému subjektu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, pohľadávku z celého úveru. To znamená splátky splatné, ale aj splátky, ktorých zročnosť ešte nenastala, a to bez toho, aby banka pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého úveru. Takýto výklad žalobcu podľa žalovaných nezodpovedá účelu v zmysle logickému posudzovaniu § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalovaní nespochybujú oprávnenie banky postúpiť pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak to by musela Slovenská sporiteľňa, a.s., pristúpiť k ukončeniu úverového vzťahu (vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru). V zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, sú explicitne uvedené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky z banky na tretiu osobu. Žalobca však v konaní podľa žalovaných nepreukázal splnenie vymedzených podmienok podľa ustanovení § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nepreukázal: 1. výzvu banke dlžníkovi a 2. postúpenie pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), Slovenská sporiteľňa, a.s. nebola podľa žalovaných oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho, vcelosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 13.12.2012 je preto neplatným právnym úkonom. Žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery a preto ich nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý možno podriaďiť pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na to podľa žalovaných, žalobca ani nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Žalobca zároveň nepredložil doručenie oznámenia o postúpení pohľadávky Slovenská sporiteľňa, a.s. žalovaným.

15. Vzhľadom na uvedené navrhli žalovaní, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil s tým, že si zároveň uplatnili nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že je nutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. a) a b) CSP zrušiť.

17. Skôr, ako odvolací súd pristúpil k odvolaciemu prieskumu, zisťoval, či sú v danej veci splnené podmienky konania.

18. Podľa ustanovenia § 174 ods. 2 O.s.p., ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba (§ 91 ods. 1).

19. Platobným rozkazom vydaným v tejto veci dňa 3.4.2014, súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade, aby do 15 dní od doručenia platobného rozkazu, zaplatili spoločne a nerozdielne žalobcovi sumu 9.625,23 eur, úrok z omeškania zo splátok za obdobie od 21.1.2011 do 25.2.2013 vo výške 285,91 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 9.625,23 eur od 26.2.2013 do zaplatenia, nahradiť trovy

konania vo výške 577,50 eur za súdny poplatok, ako aj trovy právneho zastúpenia vo výške 628,20 eur, alebo aby v tej istej lehote podali odpor s zdôvodnením vo veci samej na tomto súde.

20. Uvedený platobný rozkaz bol doručený obom žalovaným, pričom voči nemu podala odpor len žalovaná v 1. rade. Žalovaný v 2. rade odpor voči platobnému rozkazu nepodal. Podstatným pre posúdenie v tejto veci je teda, či sa zrušenie vydaného platobného rozkazu v zmysle citovaného ustanovenia § 174 ods. 2 O.s.p. (v čase vydania platobného rozkazu bol platný a účinný predchádzajúci procesný predpis - Občiansky súdny poriadok), týkalo aj žalovaného v 2. rade, ktorému bol platobný rozkaz doručený do vlastných rúk a ktorý v zákonom stanovenej lehote, ani neskôr, nepodal voči vydanému platobnému rozkazu odpor, alebo či sa toto zrušenie platobného rozkazu týkalo len žalovanej v 1. rade, ktorá včas voči vydanému platobnému rozkazu podala odpor.

21. Podstatným preto je posúdenie, či vydaný platobný rozkaz sa týka účastníkov na žalovanej strane, z ktorých každý môže konať sám za seba (§ 91 ods. 1 O.s.p.), t. j. majú samostatné procesné spoločenstvo, alebo ide o tzv. nerozlučné procesné spoločenstvo, t. j., ak na strane žalovanej, čo i len jeden z viacerých účastníkov podá odpor voči vydanému platobnému rozkazu, platobný rozkaz sa zruší. Platobný rozkaz sa nezruší v celom rozsahu v prípade vyššie uvedeného samostatného procesného spoločenstva podľa § 91 ods. 1 O.s.p., v ktorom každý zo žalovaných koná sám za seba a jeho procesné úkony nemajú vplyv na procesné postavenie iného účastníka. Preto je podstatným pre posúdenie v danej veci, či sa platobný rozkaz zrušil len v časti týkajúcej sa žalovanej v 1. rade (ktorá riadne a včas podala odpor), alebo či v prejednávanej veci bol zrušený platobný rozkaz aj vo vzťahu k žalovanému v 2. rade, ktorému bol riadne platobný rozkaz do vlastných rúk doručený a ktorý nepodal voči vydanému platobnému rozkazu odpor.

22. Podľa ust. § 91 ods. 1 O.s.p., ak je navrhovateľov alebo odporcov v jednej veci niekoľko, koná každý z nich sám za seba. Podľa ust. § 91 ods. 2, ak však ide o také spoločné práva a povinnosti, kde sa rozsudok musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, platia úkony jedného z nich i pre ostatných. Na zmenu návrhu, na jeho späťvzatie, na uznanie alebo vzdanie sa nárokov a na uzavretie zmiernu je však potrebný súhlas všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane.

23. Ako už bolo vyššie uvedené, pluralitu subjektov pripúšťa priamo zákon a preto ju v konaní nemožno vylúčiť. Je teda nutné ju riešiť inak, než vznikom novej procesnej strany v konaní. Ak na jednej zo strán vystupuje viac subjektov, dochádza podľa súčasného slovenského civilnoprocesného práva k vzniku tzv. procesného spoločenstva (spoločenstvo účastníkov, poprípade tiež subjektívna kumulácia, či konsortium litis). Tento procesný inštitút všeobecne spadá pod pojem „účastenstvo v civilnom súdnom konaní“ a je niekedy v odbornej literatúre označovaný ako spoločenstvo v spore. Z povahy veci vyplýva, že spoločenstvo účastníkov je inštitútom len sporového konania. V nesporovom konaní nemožno samozrejme pluralitu subjektov vylúčiť, nakoľko však v konaní nejde o riešenie sporu, jeho účastníci v konaní nestoja na dvoch stranách s protichodnými záujmami (trebaže v materiálnom slova zmysle i v nesporovom konaní môže dochádzať k stretu protichodných záujmov). Nie je teda dôvod vytvárať v prípade kumulácie účastníkov v nesporovom konaní zvláštny procesný inštitút, nakoľko každý z účastníkov nesporového konania má v tomto konaní celkom samostatné postavenie, kde jeho záujmy nie sú formálne v rozpore so záujmami ostatných účastníkov. I keď je teda zrejme, že inštitút procesného spoločenstva je inštitútom len sporového konania, termín spoločenstvo v spore vymizol zo slovenského civilnoprocesného práva z dôvodu presadzovania zásady jednotného, vnútorne nediferencovaného civilného procesu.

24. K uvedenému termínu spoločenstvo v spore odvolací súd považuje za nutné upozorniť na jeden dôležitý aspekt. Interpretácia tohto pojmu môže zväzdať k mylnej domnienke, že spoločenstvo účastníkov znamená určité zomknutie, či spojenie sa v spore proti druhej strane, ako skupinu osôb hájajúcich v konaní celkom totožné záujmy. Naopak je nutné ho chápať ako rýdzo procesné, ako označenie pre niekoľko subjektov (viac, než jeden) vystupujúcich na jednej strane sporu. Povaha predmetu konania a jeho vplyv na vzťahy medzi jednotlivými spoločníkmi sa prejavujú až pri triedení spoločenstva účastníkov.

25. Už citované ustanovenie § 91 umožňuje, aby na jednej alebo na oboch sporových stranách vystupovalo niekoľko subjektov. Vtedy hovoríme o procesnom spoločenstve. Podľa toho, či je v tej istej veci viac žalobcov alebo žalovaných, delíme spoločenstvo na aktívne alebo pasívne. Taktiež rozlišujeme

spoločenstvo samostatné a nerozlučné. Pre pojem samostatné spoločstvo je charakteristické, že každý spoločník vystupuje voči druhej strane samostatne. Nerozlučné spoločstvo je charakterizované tým, že rozhodnutie sa vzťahuje na všetkých spoločníkov spoločne. Toto rozlišovanie na samostatné a nerozlučné spoločstvo má význam pre posúdenie procesných dôsledkov. Procesné dôsledky samostatného spoločstva sú tie, že každý spoločník vystupuje proti druhej strane samostatne, práva a povinnosti spoločníka sú teda nezávislé od práv a povinností ostatných spoločníkov. Procesné dôsledky rozhodnutia sú samostatné pre každého spoločníka. Uvedené dôsledky vyplývajú z hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, ktorý je samostatný (individuálny) a spoločstvo je dané iba na procesnom základe (spoločného konania a spoločného rozhodnutia). Procesné dôsledky nerozlučného spoločstva sú tie, že rozhodnutie sa týka všetkých spoločníkov (s rovnakým výsledkom), práva a povinnosti spoločníkov sú nerozlučné, procesné dôsledky rozhodnutia sa týkajú všetkých spoločníkov, čoho dôsledkom je aj to, že procesný úkon niektorého zo spoločníkov sa týka všetkých spoločníkov. Dôsledky nerozlučného spoločstva vyplývajú z hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, bez zreteľa na ich vôľu. Preto ide o nútené spoločstvo. Pri nerozlučnom spoločstve môže vzniknúť medzi spoločníkmi rozpor v otázke ďalšieho procesného postupu. V prípade rozporu napr. dispoziívnymi úkonmi (späťvzatie návrhu, zmena návrhu) sa rešpektuje nerozlučnosť vzťahu. Preto na takýto úkon vyžaduje súhlas všetkých spoločníkov. Ak sa takáto zhoda nedosiahne, ide o neúčinné prejavy. Vo vzťahu k tretím subjektom procesný úkon len jedného zo spoločníkov (napr. podanie odvolania) je neúčinný aj vo vzťahu k ostatným spoločníkom.

26. Relevantným pre posúdenie v danej veci je, či sa jedná o samostatné spoločstvo na strane žalovaných, alebo ide o nerozlučné spoločstvo, t. j., či sa odpor voči platobnému rozkazu, ktorým bol zrušený platobný rozkaz vo vzťahu k žalovanej v 1. rade zo zákona v zmysle § 174 ods. 2, vzťahoval aj na žalovaného v 2. rade.

27. Ustanovenie § 91 ods. 1 O.s.p. vo svojom paragrafovom znení zakotvuje tzv. samostatné spoločstvo účastníkov niekedy označené aj ako obyčajné alebo formálne spoločstvo. Tento pojem má zdôrazniť výlučne procesný charakter tohto spoločstva účastníkov konania. Samostatné spoločstvo účastníkov konania vzniká tam, kde ide v konaní o samostatné práva a povinnosti. Každý zo žalobcov, ktorí podali spoločne žalobu, je na ostatných žalobcoch nezávislý. Mohol by teda svoju žalobu podať i samostatne bez toho, aby sa tým zmenila jeho vecná legitímácia. Rovnako tak proti každému zo žalovaných by mohlo byť vedené samostatné konanie. V procese ide teda o toľko právnych pomerov, koľko je účastníkov. Dôvodom pre existenciu tohto procesného inštitútu je predovšetkým záujem na rýchlosti a hospodárnosti konania. V samostatnom spoločstve teda robí každý zo spoločníkov procesné úkony výlučne sám za seba, ich účinky sa môžu vzťahovať len k jeho osobe. Samostatnosť spoločníkov nemožno chápať len vo vzťahu k procesným úkonom. Jeho postavenie na ostatných spoločníkoch je v procese celkom nezávislé, u každého zo samostatných spoločníkov je treba posudzovať zvlášť, napr. predpoklady pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, začiatok i koniec procesných lehôt, podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov a podobne. U samostatných spoločníkov môže súd rozhodnúť spoločným rozsudkom, o každom zo spoločníkov však jeho samostatným výrokom, prípadne o jednom zo spoločníkov, a konanie vo vzťahu k ostatným spoločníkom vylúčiť na samostatné konanie. Podstatou samostatného spoločstva je, že povaha predmetu konania z hmotného práva umožňuje súdu rozhodnúť o účastníkoch samostatne. Samostatnými spoločníkmi sú tak napr. podieloví spoluvlastníci nehnuteľností, nakoľko ideálny spoluvlastnícky podiel je treba považovať za samostatnú vec v právnom zmysle. Ak je viac žalovaných podielových spoluvlastníkov, v konaní o určení vlastníctva k nehnuteľnostiam sú žalovaní samostatnými spoločníkmi a ich postavenie je treba posudzovať ku každému zvlášť, napr. žalobca môže vziať žalobu späť len vo voči jednému zo žalovaných podielových spoluvlastníkov. Hmotnoprávnu povahu predmetu ilustruje situácia solidarity zodpovedných škodcov v konaní, v ktorom síce nejde o spoločstvo účastníkov konania, ale kedy súd o solidárne zodpovedných škodcoch rozhodne tak, že v prvom konaní uloží škodcovi povinnosť k náhrade škody a až v druhom konaní stanoví pre škodcu povinnosť k spoločnej a nerozdielnej náhrade škody.

28. Rozhodujúcim pre posúdenie, či v prejednávanej veci sa jedná o nerozlučné spoločstvo podľa ust. § 91 ods. 2 O.s.p., či sa v prípade kumulácie účastníkov na jednej strane sporu jedná o spoločstvo nerozlučné alebo samostatné, považuje teória civilnoproceného práva a zhodne judikatúra hmotnoprávnu povahu predmetu konania. Ustanovenie § 91 ods. 2 O.s.p. je interpretované tak, že o nerozlučné spoločstvo ide len vtedy, ak povaha predmetu sporu neumožňuje, aby tento bol prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému zo spoločníkov. Napriek tomu, že právna úprava

výslovne hovorí len o rozhodnutí vzťahujúcom sa na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, je obecné v českej teórii civilnoprocesného práva, s ktorou sa stotožňuje aj odvolací súd, zastávaný názor, podľa ktorého ide o nerozlučné spoločenstvo len tam, kde je daná aktívna i pasívna vecná legitímácia v konaní a pokiaľ vystupujú v konaní všetky z hmotného práva oprávnené, alebo povinné osoby. V prípade nerozlučného spoločenstva platia úkony jedného z účastníkov i pre ostatných. Tento aspekt nerozlučného spoločenstva vyplýva z jeho materiálnej povahy, kedy ide v konaní len o jeden právny pomer. Z povahy veci vyplýva, že v konaní nebude spravidla prakticky možné, aby konali všetci účastníci spoločne. Preto Občiansky súdny poriadok stanovuje, že úkony jedného z nich platia i pre ostatných, t. j. že úkony jedného z účastníkov zaväzujú i ostatných účastníkov. Z vyššie uvedeného ale nemožno vyvodzovať, že by procesné úkony všetkých nerozlučných spoločníkov museli byť vždy súhlasné. V praxi môže dôjsť k situáciám, kedy si úkony jednotlivých nerozlučných spoločníkov vzájomne odporovať. Občiansky súdny poriadok riešenie danej situácie výslovne neuvádza. Jej posúdenie tak bude vždy záležitosťou súdu, ktorý musí prihliadnuť k povahe a účinkom rozporných procesných úkonov, ako i k ďalším konkrétnym okolnostiam každého prípadu. Celkom neprijateľná by však bola situácia rozporu medzi nerozlučnými spoločníkmi v prípade dispozičných procesných úkonov, ktorými môžu účastníci nakladať s konaním, alebo jeho predmetom. S ohľadom na nedeliteľnosť uplatneného práva je zrejmé, že žiadny zo žalovaných nemôže uzavrieť sám za seba so žalobcom súdny zmier a že žiadny zo žalobcov nemôže vziať len vo vzťahu k sebe žalobu späť a podobne. Účinky dispozičných úkonov jedného z účastníkov v nerozlučnom spoločenstve vždy ovplyvňujú postavenie spoločníkov ostatných. Z tohto dôvodu ustanovenie § 91 ods. 2 O.s.p. výslovne požaduje k zmene návrhu, k uznaniu nároku a k uzavretiu zmiaru, súhlas všetkých účastníkov vystupujúcich na jednej strane sporu. Solidárna zodpovednosť teda umožní, aby bol každý z účastníkov na strane žalovaných samostatne, a to dokonca i súčasne podanými žalobami.

29. Poukazujúc na uvedené, podstatným preto pre posúdenie, či sa v prejednávanej veci jedná o samostatné, alebo nerozlučné procesné spoločenstvo, je povaha predmetu konania, vyplývajúca z hmotného práva, ako aj to, či žalobca mohol svoju žalobu podať samostatne voči každému zo žalovaných, alebo musel žalovať naraz obidvoch žalovaných bez toho, aby sa zmenila pasívna legitímácia žalovaných.

30. V prejednávanej veci sa žalobca domáhal svojho postúpeného nároku z dôvodu podstatného porušenia zmluvnej povinnosti oboma žalovanými vyplývajúcej zo zmluvy, uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a oboma žalovanými dňa 9.10.2017, na základe ktorej tento právny predchodca poskytol žalovaným v 1. a 2. rade peňažné prostriedky s tým, že obaja žalovaní boli na základe tejto zmluvy v postavení dlžníka. Z dôvodu, že žalovaní si neplnili tieto zmluvné povinnosti riadnym a včasným uhrádzaním splátok, vyhlásil žalobca mimoriadnu splatnosť úveru a následne si tento svoj nárok uplatnil v tomto konaní. Je zrejmé, že žalobca sa mohol domáhať tohto svojho nároku voči každému zo žalovaných, ako dlžníkov samostatne bez toho, aby sa zmenila ich pasívna legitímácia, a že povaha v prejednávanej veci z hmotného práva, umožňuje rozhodnúť o žalovaných samostatne. Odpor voči platobnému rozkazu sa preto mohol týkať len žalovanej v 1. rade, ktorá tento odpor podala, ale voči žalovanému v 2. rade je neúčinný, nakoľko tomuto bol platobný rozkaz riadne do vlastných rúk doručený, a tento voči vydanému platobnému rozkazu odpor (kedy by došlo k zrušeniu platobného rozkazu zo zákona), nepodal. Na tejto skutočnosti nemôžu nič zmeniť následné rozhodnutia v prejednávanej veci, vrátane rozhodnutia, ktoré bolo predložené odvolaciemu súdu na prieskum jeho správnosti, nakoľko platobný rozkaz vo vzťahu k žalovanému v 2. rade nadobudol právoplatnosť a každé ďalšie rozhodnutie vo veci už nemohlo na tom nič zmeniť, prípadne ho zrušiť, nakoľko platobný rozkaz vo vzťahu k žalovanému v 2. rade sa stal právoplatným. Správne mal preto postupovať súd prvej inštancie tak, že mal naďalej konať len so žalovanou v 1. rade, vo vzťahu ku ktorej platobný rozkaz z dôvodu podaného odporu, nenadobudol právoplatnosť a jeho následný procesný postup, keď konal aj so žalovaným v 2. rade, vo vzťahu ku ktorému bolo vydaním platobného rozkazu konanie právoplatne skončené, bol nesprávny. Poukazujúc na vyššie uvedené preto nezostávalo odvolaciemu súdu nič iné, než v zmysle § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušiť napadnuté rozhodnutie - rozsudok vo veci samej súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanému v 2. rade bez jeho vrátenia vo vzťahu k tomuto žalovanému súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, nakoľko platobný rozkaz vo vzťahu k žalovanému v 2. rade nadobudol právoplatnosť a žiadne následné rozhodnutie už na tomto nemohlo nič zmeniť, teda rozsudok bol voči žalovanému v 2. rade nulitný (neúčinný) a účinný len vo vzťahu k žalovanej v 1. rade. Všetky následné rozhodnutia po vydaní platobného rozkazu, neboli vo vzťahu k žalovanému v 2. rade opraviteľné, či už ich zmenou

alebo zrušením, jedná sa o nulitné rozhodnutia - paakty, vrátane vydaného rozsudku vo veci samej ktoré nemohli nadobudnúť právoplatnosť a účinnosť.

31. Záverom odvolací súd považuje za potrebné dodať, že to, že v prejednávanej veci sa žalobca od žalovanej domáhal uloženia plnenia spoločne a nerozdielne, znamenalo len, že ak by súd žalobe vyhovel, t. j. žalobu by voči niektorému zo žalovaných nezamietol, čo i len čiastočne, mohol by sa žalobca uspokojiť od ktoréhokoľvek zo solidárne zaviazaných žalovaných a v rozsahu tohto uspokojenia žalobcu by zanikla povinnosť druhého zo žalovaných plniť žalobcovi.

32. Pokiaľ sa týka záveru súdu prvej inštancie o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu z dôvodu, že pri postúpení pohľadávky neboli splnené podmienky uvedené v § 92 ods. 8 Zákona o bankách, k tomuto odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že námietka neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a.s. na žalobcu je nedôvodná, nakoľko vo Všeobecných obchodných podmienkach (článok 19.16), ktoré boli súčasťou zmluvy o úvere, žalovaní výslovne súhlasili s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť na tretiu osobu akékoľvek svoje pohľadávky voči klientovi, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, splatné, nesplatné, premlčané alebo nepremlčané, alebo previesť svoje akékoľvek svoje pohľadávky na tretiu osobu.

33. Súčasne s poukazom na ustanovenie § 89 ods. 1 Zákona o bankách, je takáto dohoda medzi bankou a žalovanými možná a v súlade so zákonom. Podľa § 89 ods. 1 Zákona o bankách, banka a pobočka zahraničnej banky pri vykonávaní bankových činností na území Slovenskej republiky uzatvárajú a vykonávajú obchody so svojimi klientmi na zmluvnom základe v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Klient má právo na uzavretie zmluvy o obchode v slovenskom jazyku, ako aj na poskytovanie informácií od banky a pobočky zahraničnej banky, na predkladanie podaní banke a pobočke zahraničnej banky a na uskutočňovanie inej komunikácie s bankou a pobočkou zahraničnej banky v slovenskom jazyku; týmto nie je dotknutá možnosť súbežného používania iných jazykov, ak to ustanovuje osobitný zákon alebo ak sa na tom banka alebo pobočka zahraničnej banky so svojim klientom písomne dohodnú, pričom klient má právo vybrať si rozhodujúci jazyk pre znenie zmluvy, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchyľne od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť; takáto zmluva musí mať formu a podobu vyžadovanú zákonom alebo dohodou účastníkov, pričom banka a pobočka zahraničnej banky zodpovedá za jej preukázateľné vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu najneskôr pri uzavretí obchodu a za jej uchovávanie a ochranu podľa § 42 ods. 1.

34. Ďalej odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu ČR II.ÚS 87/04, v ktorom sa konštatuje, že záver, že určitý právny úkon je neplatný pre rozpor so zákonom alebo preto, že zákon obchádza, sa musí oprieť o rozumný výklad dotknutého zákonného ustanovenia, nestačí vystačiť len s gramatickým výkladom (tak, ako to urobil súd prvej inštancie). Významnú úlohu tu zohráva predovšetkým výklad teologický. Je preto nutné sa vždy pýtať na účel zákonného príkazu, či zákazu. Ústavný súd zdôraznil, že v súkromnoprávnej sfére nie každý rozpor so zákonom má automaticky za následok neplatnosť právneho úkonu. Zmyslom ochrany legality v súkromnoprávnej sfére nie je ochrana záujmov štátu alebo predovšetkým ochrana v súkromnoprávných vzťahoch, teda predovšetkým ochrana zmluvných vzťahov podľa zásady pacta sunt servanda (zmluvy sa musia dodržiavať). V súkromnosprávnej sfére platí zásada, že čo nie je zakázané, je dovolené, preto každý zákonný zásah do tejto sféry je treba vnímať ako obmedzenie ľudskej slobody a preto je nutné vykladať ustanovenia o neplatnosti právnych úkonov pre rozpor so zákonom reštriktívne, a nie extenzívne. Opačný výklad by bol v rozpore s článkom 4 ods. 4 Listiny, podľa ktorého pri použití ustanovenia v medziach základných práv a slobôd (v tomto prípade zmluvnej voľnosti strán), musí byť zohľadnená ich podstata a zmysel a takéto obmedzenia nesmú byť zneužívané iným účelom, než pre ktorý boli stanovené. Podobne rozhodnutie ústavného súdu ČR II.ÚS 165/2011 sa zaoberá otázkou dobrej viery a právnej istoty a ochrany nadobudnutých práv, pochopiteľne len tých, ktoré boli nadobudnuté v dobrej viere, kedy dobrá viera vystupuje ako korektív všeobecne platný pre občianske právo.

35. V tejto súvislosti žalobca poukázal práve na túto dobrú vieru pri nadobudnutí práv zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorou sa však súd prvej inštancie nijako bližšie nevyporiadal a bez toho, že by mal za preukázané, že žalobca pri nadobudnutí pohľadávky voči žalovaným nebol dobromyseľný, považoval

zmluvu o postúpení pohľadávky za neplatnú z dôvodu, že na žalobcu ako nebanku, nemohla byť táto pohľadávka postúpená. V rozhodnutí Ústavného súdu SR I.ÚS 242/2007 sa zdôrazňuje, že základným princípom výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné obidva výklady. K tomuto odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že sa mu javí, že súd prvej inštancie naopak uprednostnil prioritu výkladu, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá pred prioritou výkladu, ktorý túto neplatnosť nezakladá, teda v rozpore s citovaným Nálezom Ústavného súdu SR. Uprednostňovaním výkladu, ktorý zakladá prioritu platnosti zmluvy je vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s tým spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou, a nie zásadou. Nie je teda ústavne komformné, a v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcimi z článku 1 Ústavy taká prax, kde všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom neplatnosti zmluvy nezakladajúcim.

36. Rovnako sa odvolací súd nestotožnil so závermi súdu prvej inštancie ohľadom nemožnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalobcom, ako subjektom, ktorý nie je oprávneným poskytovať úver, keď táto pohľadávka bola zo strany postupcu (Slovenská sporiteľňa, a.s.) na žalobcu postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok so všetkými právami, ktoré sú spojené s postupovanými pohľadávkami, t. j. vrátane možnosti vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Je preto nesporné, že spolu s postúpenou pohľadávkou na žalobcu prešli všetky práva s ňou spojené, teda aj právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Podľa odvolacieho súdu týmto nemohlo dôjsť k zhoršeniu postavenia žalovaných ako spotrebiteľov, nakoľko rovnaké oprávnenie má aj právny predchodca žalobcu, keď toto zosplatenie znamená len toľko, že dlh už nie je možné zo strany dlžníka zaplatiť v splátkach, ale v dôsledku nesplnenia jeho povinnosti sa stáva splatný naraz, čo samo o sebe nemá žiaden vplyv na výšku dlhu dlžníka a týka sa výlučne spôsobov zaplatenia jeho dlhu, a preto nevyhlásenie predčasnej splatnosti úveru Slovenskou sporiteľňou, a.s. ku dňu postúpenia pohľadávky, neznamená, že túto mimoriadnu splatnosť nemôže vyhlásiť jej právny nástupca - žalobca.

37. Poukazujúc na uvedené preto odvolací súd, v súlade s ustanovením § 379 ods. 1, písm. b) CSP, zrušil rozsudok súdu prvej inštancie aj vo vzťahu k žalovanej v 2. rade a vo vzťahu k tejto žalovanej vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s tým, že v ďalšom konaní je súd prvej inštancie viazaný vyššie vysloveným právnym záverom odvolacieho súdu.

38. V novom rozhodnutí, v ktorom súd prvej inštancie rozhodne o nároku žalobcu len vo vzťahu k žalovanej v 1. rade (nakoľko platobný rozkaz vo vzťahu k žalovanému v 2. rade nadobudol právoplatnosť), rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách konania vo vzťahu medzi týmito účastníkmi, vrátane trov tohto odvolacieho konania.

39. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).